

ÚOOÚ: Internetoví kostlivci v sociálních sítích

11. 8. 2014 11:27

Sociální sítě v posledních letech nabraly na celosvětové oblíbenosti. Při jejich používání je ale nutné přemýšlet o tom, komu chceme danou informaci poskytnout a jak velké riziko by pro nás či naše okolí její zveřejnění znamenalo. Vždy je třeba mít na paměti, že to, co o sobě zveřejníme na internetu, už obvykle nejde vzít zpět. A to, co se může zdát jako neškodná informace, může nám nebo někomu jinému způsobit problémy. Bezprostředně, ale i za mnoho let, kdy už se na celou věc dávno zapomene.

Foto: tan

Popisek: RNDr. Igor Němec, předseda Úřadu na ochranu osobních údajů

Úřad pro ochranu osobních údajů (ÚOOÚ) už od roku 2006 pořádá pro teenagery soutěž [„Moje soukromí. Nekoukat. Nešťourat“](#), jejímž obsahem je problematika ochrany svobody a soukromí na internetu. Proč se úřad věnuje právě této věkové skupině, je jasné. Podle slov předsedy ÚOOÚ RNDr. Igora Němce jde o skupinu, která je z hlediska rizik zdaleka nejohroženější.

„Děti a mladí lidé používají sociální sítě nejčastěji. A bohužel se nemůžeme spoléhat na to, že je před nebezpečím budou varovat rodiče, protože velmi často o svých dětech v tomto směru nemají přehled a navíc si ani oni sami možné nebezpečí neuvědomují. Dětem sice řeknou, že se nemají před školou vybavovat s cizím člověkem, ale nenapadne je svého potomka varovat, že není dobré se na sociálních sítích chlubit, že chodí ze školy sám a v určitou hodinu.

Velkým rizikem je ochota dětí svěřit i intimní věci lidem s neznámou identitou a také kyberšikana,“ říká předseda ÚOOÚ.

Podle průzkumu chování dětí na internetu, na kterém se podílely portál Seznam se bezpečně a Univerzita Palackého, je třetina ochotna sejít se s někým, koho zná pouze z kontaktu na sociálních sítích. To vytváří velký prostor pro osoby, které s falešnou identitou tuto důvěřivost až bezstarostnost zneužívají pro páchaní trestné činnosti. Mimochodem, v roce 2013 policie řešila 3108 trestných činů páchaných přes internet.

Portál Seznam se bezpečně provedl nedávno pokus s uměle vytvořeným profilem čtrnáctileté dívky.

„Dívka na sociální síti vyhlásila, že se chce jen tak sejít a pokecat si v obchodním centru. Do půl hodiny přišla třicítka nabídek od nejrůznějších osob. Na místě setkání se ukázalo, že šlo většinou o muže nabízející sex,“ popisuje Martin Kožíšek z portálu Seznam se bezpečně.

„Jenže když nechytíte útočníka s rukama na pohlavních orgánech, nikdo mu nic neprokáže. Měli jsme natočeného muže, jak dává dívce tisícovku, jenže on se pak vymlouval, že jí platil, aby se už s nikým cizím nescházela,“ říká Kožíšek.

V letošním roce zadržela policie v Brně devětadvacetiletého muže, kterého podezírá z pohlavního zneužívání. Na sociální síti si vytvořil dva profily, v nichž vystupoval pod identitou čtrnáctileté dívky, a při chatování nabízel natáčení sexuálních praktik jako brigádu. Školačkám ve věku 11 až 16 let, které měly o natáčení pornofilmů zájem, tvrdil, tentokrát s identitou producenta, že si je nejprve musí vyzkoušet. Za to jim sliboval desetitisícové odměny. Za tři roky jich kontaktoval na dvě stovky, až deset z nich podle policie pohlavně zneužil.

„Nikdy nepoužil nátlak nebo násilí. Dívky přesvědčoval pěknými slovy. Když ho odmítly, přemlouvání zanechal,“ uvedla kriminalistka Michaela Kučerová.

Na muže lákajícího na podezřele výhodné brigády upozornila jedna z dívek svoji matku. Zneužitě překvapivě nepocházely ze sociálně slabých poměrů a jejich rodiče se vše dozvěděli až od policie. Muž si přitom dívky v některých případech vyzvedával u nich doma.

Kyberšikana

Mobily a internet využívají teenageři také ke stále drsnějším formám šikany. Přibývá například případů, kdy se žáci vydírají intimními fotografiemi. Podle České školní inspekce se kyberšikana vyskytla v loňském školním roce na každé páté základní škole. „Případy vydírání prostřednictvím intimních fotografií řešíme každý den, a to ještě podle odhadu 80 % případů není vůbec nahlášeno,“ říká Martin Kožíšek z portálu Seznam se bezpečně.

Obětí kyberšikany různé intenzity je zhruba polovina českých dětí, což je podobně jako při předchozím výzkumu před rokem. „Zaznamenali jsme ale nárůst počtu vydírání, kdy například děti proti sobě používají různé intimní fotografie,“ řekl iDnes.cz vedoucí centra a portálu E-bezpečí Kamil Kopecký.

S tím souvisí i stoupající počet tzv. sextingu, tedy dobrovolného rozesílání SMS, snímků či videí se sexuálním obsahem. Ke sdílení vlastních choulostivých materiálů je ochotno 13 % dětí. Přibližně tři procenta školáků také čelila šikaně prostřednictvím záběrů z webkamer,

kteří mají například na svých počítačích. Česká školní inspekce nedávno upozornila, že se kyberšikana v loňském školním roce vyskytla na pětina základních a osmnácti procentech středních škol.

Zkušenosti s vlastními intimními fotografiemi, které se objevují na internetu třeba až po mnoha letech od jejich pořízení, má řada známých osobností také v českém prostředí. Jedna z hvězd seriálu Ulice Patricie Solaříková musela nedávno řešit nepříjemnou situaci, když se v bulváru objevily její odvážné fotky staré deset let.

„Nafotila je moje sestra, když mi bylo asi šestnáct. Jen tak jsme blbly a řekly si, že se budeme fotit nahé. Asi každá holka podobné fotky má. Vůbec nechápu, jak se dostaly ven, ale příjemné to vůbec nebylo,“ komentovala v Blesku herečka situaci, která jí možná přidala na momentální popularitě, ale určitě ubrala na dobré pověsti.

„Vím, že je to obtížné i pro dospělé, ale děti by měly být velmi opatrné na to, komu a co sdělují. Nikdy nemohou vědět, co z toho nakonec vznikne,“ uzavírá předseda ÚOOÚ Igor Němec.

Partner článku

<http://www.krajseklity.cz/praha/6050-internetovi-kostlivci-v-socialnich-sitich.htm>

<http://www.vzory.cz/uouu/internetovi-kostlivci-v-socialnich-sitich>

<https://www.youtube.com/watch?v=xvJA38wdJec&list=UUKKYvmmCljOjOviusCLo1gg#t=67>